

18/11.2010 -
2. kopie aas WM
afgegeven

Hoofdvesting
Strijkviertel 30, Postbus 29, 3454 ZG De Meern
T: 030 - 666 1746 | F: 030 - 666 4854

GEO- EN MILIEUTECHNIEK b.v.

Boogerd 4, 1687 VX Wognum
T: 0229 - 578 123 | F: 0229 - 578 847
Luzernestraat 37, 2153 GM Nieuw Vennepe
T: 0252 - 680 107 | F: 0252 - 680 230

ontwikkelingscombinatie Marktstraat II bv
t.a.v. dhr. F.C.A. van Pelt
Noordzijde 99
2411 RD BODEGRAVEN

v org. FP
v cc. WM + 1x rapport
+ factuur

2005.013. 23/0408 v cc. GR.

De Meern : 14-04-2008
Ons kenmerk : opdrachtnr: 150327
Project : herontwikkeling Noordstraat 32 te Bodegraven
Betreft : flora en fauna onderzoek

Geachte heer Van Pelt,

Hierbij doen wij u de rapportage en factuur toekomen van het uitgevoerde flora en faunaonderzoek op het perceel Noordstraat 32 te Bodegraven.

Voor eventuele vragen en/of opmerkingen kunt u contact opnemen met de betrokken projectleider, dhr. drs. T. Snieders.

In vertrouwen u hiermede op een juiste wijze te hebben geïnformeerd, verblijven wij,

hoogachtend,
van Dijk geo- en milieutechniek b.v.

drs. M.R. Hanraads
(directeur)

E: info@vandijktech.nl
I : www.vandijktech.nl

KvK Utrecht: 30128364
BTW nr: NL 803.844.451.B01

ABN-Amro: 61.32.88.602
Postbank: 1025172

INGEKOMEN

15 APR 2008

Natuurtoets Bodegraven

Opdrachtgever **Van Dijk Geo- en milieutechniek**
Dhr. T. Snieters

Auteur **Movares Nederland B.V.**
Drs. Seip, T.P.
Kenmerk BO-FS-080012757 - Versie 1.0

Utrecht, 10 april 2008
vrijgegeven

© 2008, Movares Nederland B.V.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Movares Nederland B.V.

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Doel	3
2 Wettelijk kader	4
2.1 Soortbescherming: Flora- en faunawet	4
2.2 Gebiedsbescherming	6
2.2.1. <i>Natuurbeschermingswet 1998</i>	6
2.2.2. <i>Ecologische Hoofdstructuur (EHS)</i>	6
3 Locatie	7
4. Werkwijze	9
5 Resultaten	10
5.1 Bureau-inventarisatie	10
5.1.1. <i>Natuurloket</i>	10
5.1.2. <i>Gebiedsbescherming</i>	11
5.2 Veldinventarisatie	12
5.2.1. <i>Planten</i>	12
5.2.2. <i>Vogels</i>	12
5.2.3. <i>Zoogdieren</i>	12
5.2.4. <i>Reptielen</i>	12
5.2.5. <i>Amfibieën en vissen</i>	12
5.2.6. <i>Insecten</i>	12
6 Effecten op natuurwaarden	13
6.1 Beschermde soorten	13
6.1.1. <i>Planten</i>	13
6.1.2. <i>Vogels</i>	13
6.1.3. <i>Zoogdieren</i>	13
6.1.4. <i>Reptielen</i>	14
6.1.5. <i>Amfibieën en vissen</i>	14
6.1.6. <i>Insecten</i>	14
6.2 Beschermde gebieden	14
7 Conclusies en Aanbevelingen	15
7.1 Conclusies	15
7.2 Ontheffing Flora- en faunawet	16
7.3 Aanbevelingen	17
8 Bronnen	18
Colofon	19

Inleiding

1.1 Aanleiding

Op het perceel Noordstraat 32 te Bodegraven (kadastrale percelen 2727 en 4743) is nieuwbouw voorzien. Ten behoeve van deze nieuwbouw is een natuurtoets uitgevoerd.

1.2 Doel

In voorliggende natuurtoets worden alle soortgroepen behandeld en wordt tevens ingegaan op gebiedsbescherming.

De natuurtoets moet antwoord geven op de volgende vragen:

- Komen ter plaatse en in de omgeving van de geplande werkzaamheden beschermde soorten voor?
- Wat is het effect van het project op de beschermde soorten?
- Bevinden zich in de omgeving van de geplande werkzaamheden beschermde gebieden?
- Wat is het effect van het project op de beschermde gebieden?
- Is er eventueel aanvullend onderzoek nodig?
- Is er een ontheffing van de Flora- en faunawet nodig?

Figuur 1: Planlocatie op de Noordstraat 32 gezien vanuit de noordwesthoek.

2 Wettelijk kader

De toets is gericht op de aanwezigheid van beschermde soorten en beschermde gebieden. De soortbescherming is bij wet geregeld middels de Flora- en faunawet en de gebiedsbescherming middels de Natuurbeschermingswet en het beleid uit provinciale Streekplannen.

2.1 Soortbescherming: Flora- en faunawet

Soortbescherming in Nederland is geregeld in de Flora- en faunawet. Deze wet is op 1 april 2002 in werking getreden en voorziet in de bescherming van een groot aantal in Nederland voorkomende planten en dieren.

Voor de beschermde soorten gelden de volgende verbodsbepalingen:

Artikel 8:

Het is verboden beschermde planten te plukken, te verzamelen, af te snijden, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op een andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9:

Het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10:

Het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11:

Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12:

Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Artikel 13:

Het is verboden beschermde planten en dieren te vervoeren of onder zich te hebben.

Naast de verbodsbepalingen voor de in de wet genoemde beschermde soorten geldt voor alle in het wild voorkomende planten en dieren in Nederland de zorgplicht (artikel 2).

Bij de Flora- en faunawet kan onder voorwaarden van het verbod op schadelijke handelingen worden afgeweken met een ontheffing of vrijstelling. De beschermde soorten zijn verdeeld in drie categorieën (tabellen) waarvoor verschillende toetsingscriteria gelden bij het kunnen verkrijgen van een ontheffing:

Tabel 1 (algemene soorten)

Het betreft beschermde soorten waarvan de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Hiervoor geldt een vrijstellingsregeling als bij ingrepen sprake is van bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen.

Tabel 2 (overige / lichtbeschermde soorten)

Het betreft beschermde soorten waarvoor een vrijstelling geldt wanneer gewerkt wordt volgens een door de Minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Wanneer er geen gedragscode is, zal ontheffing aangevraagd moeten worden.

Voorwaarde is dat er geen afbreuk gedaan mag worden aan de gunstige staat van instandhouding van de soort (populatieniveau). Dit is de zogenaamde 'lichte toets'.

Tabel 3 (streng beschermde soorten)

Het betreft streng beschermde soorten. Voor deze soorten wordt alleen ontheffing verleend als er aan een aantal voorwaarden wordt voldaan:

- Er is geen andere bevredigende oplossing. Waarbij gezocht moet worden naar alternatieven voor de locatie of voor de ingreep;
- Er is sprake van een in of bij wet genoemd belang;
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van de instandhouding van de soort;
- Er wordt zorgvuldig gehandeld ten aanzien van de soort.

Deze criteria worden ook wel omschreven als de 'uitgebreide toets'.

Vogels

Vogels maken geen onderdeel uit van de tabellen. Alle vogels zijn in dezelfde mate beschermd. Het is mogelijk te werken volgens een door het ministerie goedgekeurde gedragscode. Als de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden zal in het algemeen niet snel een ontheffing nodig zijn, tenzij er soorten aanwezig zijn met een vaste rust- en verblijfplaats zoals spechten, uilen en roofvogels. Voor deze soorten is altijd een ontheffing benodigd ook al vinden werkzaamheden buiten het broedseizoen plaats. Bij een ontheffingaanvraag, zal de uitgebreide toets zoals beschreven onder soorten van tabel 3 worden toegepast.

2.2 Gebiedsbescherming

2.2.1. *Natuurbeschermingswet 1998*

Op 1 oktober 2005 is de vernieuwde Natuurbeschermingswet 1998 in werking getreden. Hiermee is de Europese wet- en regelgeving volledig in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd. Directe toetsing aan de Vogel- en Habitatrichtlijn is daarom niet meer aan de orde. Nederland heeft sinds 1967 een Natuurbeschermingswet. Deze voldeed echter niet aan de verplichtingen die in internationale verdragen en Europese verordeningen aan de bescherming van gebieden en soorten worden gesteld. Daarom is in 1998 een nieuwe natuurbeschermingswet tot stand gekomen: *de Natuurbeschermingswet 1998*. De Natuurbeschermingswet 1998 moest de bescherming van natuurgebieden, zoals vastgelegd in de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn, in nationale wetgeving vastleggen. Al snel bleek dat de omzetting van Europese regels in deze wet onvoldoende was. De wet is wederom gewijzigd en op 1 oktober 2005 in werking getreden.

Onder de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 worden de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden aangewezen, gezamenlijk Natura 2000-gebieden genoemd. Daarnaast worden Beschermde Natuurmonumenten en Wetlands aangewezen en beschermd. Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Deze vergunningen worden verleend door de provincies of door de minister van LNV. Nederland zal in de komende jaren voor alle gebieden die samen Natura 2000 vormen, beheerplannen opstellen. Deze beheersplannen maken duidelijk welke activiteiten wel en niet mogelijk zijn in en om die gebieden.

2.2.2. *Ecologische Hoofdstructuur (EHS)*

De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). De EHS is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. De EHS kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur. De EHS is een plan in uitvoering en moet in 2018 klaar zijn. Provincies wijzen in hun Streekplan de gebieden aan die onder de EHS vallen (PEHS). Hiervoor geldt bij ontwikkelingen het 'nee-tenzij' principe.

3 Locatie

De voorgenomen nieuwbouw zal plaatsvinden op het perceel Noordstraat 32 te Bodegraven (kadastrale percelen 2727 en 4743). Het perceel is omringd door bebouwing, een parkeerplaats en enkele kleinere tuintjes (figuur 1 t/m 4).

Figuur 2: Luchtfoto met Locatie Noordstraat 32 te Bodegraven gecentreerd (bron: Google maps).

Figuur 3: Zicht op de noordoosthoek van de planlocatie.

Figuur 4: Zicht op de westzijde van de planlocatie.

4. Werkwijze

Voor de natuurtoets zijn de volgende stappen doorlopen:

1. Inventarisatie beschikbare gegevens

In Nederland worden van veel soorten gegevens bijgehouden door vrijwilligers. Deze gegevens worden door Particulier Gegevensverzamelende Organisaties (PGO's) beheerd. Via het Natuurloket is op te vragen of er gegevens beschikbaar zijn en zo ja in hoeverre deze gegevens volledig en/of actueel zijn. De gegevens zijn beschikbaar per hok van een kilometer bij een kilometer.

2. Veldinventarisatie

Op 2 april 2008 is overdag door een veldecoloog een bezoek aan de planlocatie gebracht. Hierbij is gekeken naar de aanwezigheid van beschermde planten en (sporen van) beschermde dieren op en rond de planlocatie. Verder is op basis van het biotoop een inschatting gemaakt welke soorten er mogelijk voor kunnen komen.

3. Conclusies

Op basis van de gegevens uit de bureau- en veldinventarisatie heeft een beoordeling plaatsgevonden van de effecten van de voorgenomen ingreep op de natuurwaarden.

5 Resultaten

In dit hoofdstuk worden achtereenvolgens de resultaten van de bureau-inventarisatie en van het veldbezoek beschreven.

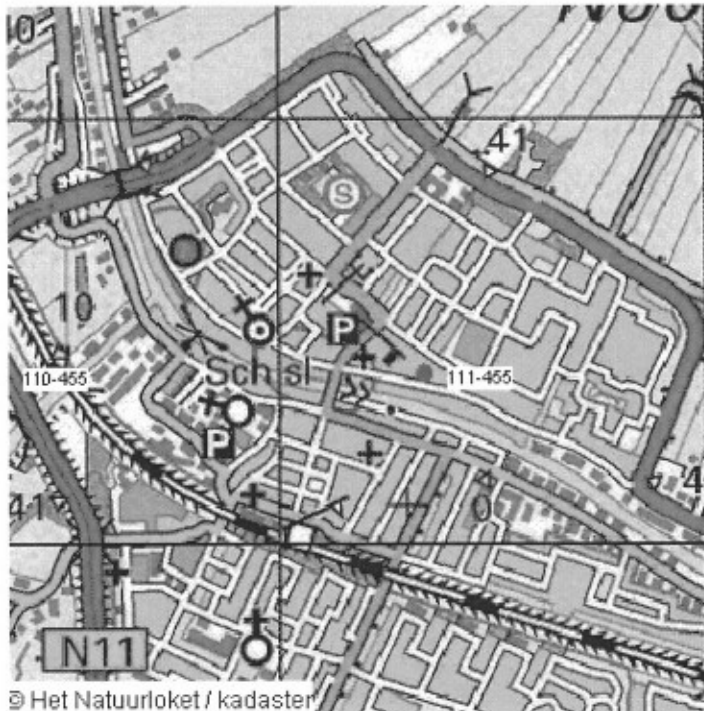
5.1 Bureau-inventarisatie

5.1.1. Natuurloket

In de onderstaande figuur is het kilometerhok (111/455) met de planlocatie (groen gemarkeerd) weergegeven. Van dit kilometerhok is de beschikbaarheid van eventuele ecologische data onderzocht. De resultaten hiervan zijn weergegeven in bijlage 1.

Uit de resultaten blijkt dat de meeste soortgroepen niet of slecht zijn onderzocht. Alleen vaatplanten zijn goed onderzocht. Van de vaatplanten is 1 algemene (tabel 1) soort en 1 Rode Lijst soort aangetroffen.

Het kilometerhok (111/455) is slecht onderzocht voor watervogels. Er zijn wel 23 streng beschermde soorten aangetroffen en 12 soorten van de Vogelrichtlijn.

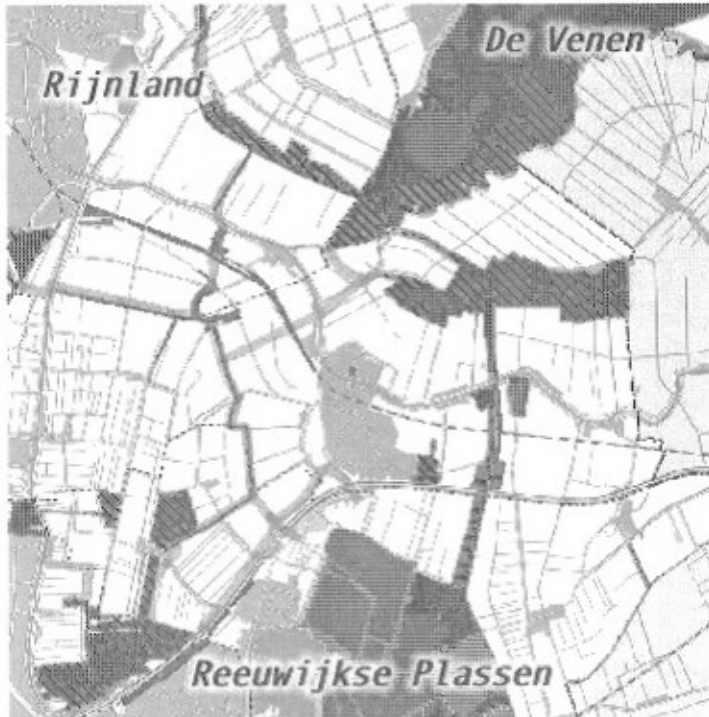

Figuur 5: Kilometerhok 111/455, met in groen aangegeven het plangebied.

5.1.2. Gebiedsbescherming

In figuur 6 zijn de omliggende natuurgebieden weergegeven.

Binnen een straal van 4 kilometer van de planlocatie ligt een gedeelte van de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS). Dit gedeelte van de PEHS bestaat uit ecologische verbindingen en natuurgebieden, waaronder De Venen en de Reeuwijkse plassen. De Venen en de Reeuwijkse plassen zijn tevens aangewezen als Natura 2000 gebieden. Daarnaast vallen de Reeuwijkse plassen onder beschermde wetlands.

Figuur 6. Kaart afkomstig van de website van de provincie Zuid-Holland met de omliggende Natuurgebieden. Met groen/blauw gemarkeerd zijn natuurgebieden. De roze/paarse lijnen zijn de ecologische verbindingzones. Met rood gemarkeerd globaal de ligging van het plangebied.

5.2 Veldinventarisatie

Op 2 april 2008 is de veldinventarisatie uitgevoerd.

5.2.1. Planten

In het plangebied staan verscheidene bomen en struiken. Verder is een grasvegetatie met verschillende ruigtekruiden zoals speenkruid, brandnetel en fluitekruid aanwezig. Er zijn tijdens het veldbezoek geen beschermde planten aangetroffen.

5.2.2. Vogels

Gedurende het veldbezoek zijn in het plangebied diverse broedvogels waargenomen (waaronder merel, kool- en pimpelmees en tjiftjaf). De bomen en struiken in het plangebied vormen geschikt broedbiotoop voor diverse vogels. Tijdens het veldbezoek zijn binnen de planlocatie geen nesten waargenomen, maar gezien het veldbezoek vrij vroeg in het seizoen heeft plaatsgevonden en het een koud voorjaar is, is dit niet verwonderlijk.

De bomen in het plangebied zouden kunnen dienen als verblijfplaats voor vogels met een vaste rust- of verblijfplaats, zoals spechten, uilen en andere roofvogels. Tijdens het veldbezoek zijn echter geen holten in de bomen waargenomen en zijn geen kraaiennesten aangetroffen die mogelijk als vaste rust- of verblijfplaats voor deze vogels dienst kunnen doen. Vogels met een vaste rust- of verblijfplaats worden daarom niet in het plangebied verwacht.

5.2.3. Zoogdieren

Er zijn geen zoogdieren (of sporen daarvan) aangetroffen. Rond en in het plangebied komen waarschijnlijk enkele algemene soorten voor als egel, mol en veldmuis.

Binnen het plangebied zijn geen geschikte verblijfmogelijkheden voor vleermuizen aanwezig (in de bomen zijn geen holten aanwezig). Het terrein is wordt mogelijk wel gebruikt als foerageergebied.

5.2.4. Reptielen

Er zijn geen reptielen waargenomen. Op basis van het biotoop zijn er ook geen reptielen te verwachten.

5.2.5. Amfibieën en vissen

In het plangebied zijn geen sloten of andersoortige waterpartijen aanwezig. Beschermde amfibieën en vissen worden dan ook niet in het plangebied verwacht.

5.2.6. Insecten

Er zijn geen beschermde insecten waargenomen en gezien het biotoop worden deze ook niet verwacht.

6 Effecten op natuurwaarden

In dit hoofdstuk worden de effecten van het project op de aanwezige natuurwaarden besproken. Er wordt onderscheid gemaakt in effecten op beschermde soorten en effecten op beschermde gebieden.

6.1 Beschermde soorten

Ten behoeve van de nieuwbouw zal het plangebied ten behoeve van nieuwbouw worden heringericht.

Het perceel bestaat uit bomen, struiken en ruigtekruiden. De bomen en struiken zullen worden gekapt. Het plangebied zal verder worden vergraven. In onderstaande paragrafen wordt het effect van deze werkzaamheden per soortgroep aangegeven.

6.1.1. Planten

Het kilometerhok waarbinnen de planlocatie valt is goed onderzocht op planten (gegevens Natuurloket). Er zijn één algemeen beschermde- (tabel 1) en één Rode Lijst soort bekend. Er zijn tijdens de veldinventarisatie op de planlocatie geen beschermde soorten waargenomen. Conclusie is derhalve dat de werkzaamheden geen invloed hebben op beschermde plantensoorten.

6.1.2. Vogels

De bomen en struiken kunnen tijdens het broedseizoen gebruikt worden als nestplaats. Soorten met een vaste verblijfplaats zoals spechten, uilen en andere roofvogels worden in het plangebied niet verwacht. Indien de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden worden de effecten op de vogels zoveel mogelijk verkleind. Er is dan geen ontheffing op de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet bodig.

6.1.3. Zoogdieren

Kleine grondgebonden zoogdieren (algemene soorten zoals egel, mol en veldmuis) worden door de voorgenomen wijzigingen mogelijk verstoord. Door de kleinschaligheid van het project en de mogelijkheid tot uitwijken, zal de ingreep voor deze groep echter geen bedreiging vormen. Deze soorten vallen bij ruimtelijke ontwikkelingen onder de algemene vrijstelling (tabel 1 soorten).

Binnen het plangebied zijn geen geschikte verblijfmogelijkheden voor vleermuizen aanwezig (in de bomen zijn geen holten aanwezig). Mogelijk wordt het terrein gebruikt als foerageergebied. Gezien de aanwezigheid van alternatieven in de omgeving zal het plangebied echter niet van cruciaal belang zijn voor het functioneren van verblijfplaatsen. Er worden dan ook geen negatieve effecten van de herinrichting op vleermuizen verwacht.

6.1.4. Reptielen

Tijdens de inventarisatie in 2008 zijn geen reptielen binnen het plangebied waargenomen. Deze worden gezien de aard van het gebied ook niet verwacht. Er zijn derhalve geen populaties en vaste verblijfplaatsen aanwezig.

6.1.5. Amfibieën en vissen

In het plangebied zijn geen sloten of andersoortige waterpartijen aanwezig. Beschermd amfibieën en vissen worden dan ook niet in het plangebied verwacht. Er worden dan ook geen effecten op beschermde amfibieën en vissen verwacht.

6.1.6. Insecten

Er zijn geen beschermde insecten waargenomen. Gezien het biotoop worden er geen beschermde insectensoorten verwacht. Het project zal derhalve geen invloed hebben op beschermde insectensoorten.

6.2 Beschermde gebieden

Het plangebied zelf maakt geen onderdeel uit van de Ecologische Hoofdstructuur of van een andersoortig beschermd gebied. Wel ligt een gedeelte van de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS) binnen een straal van 4 kilometer van het plangebied. Daarnaast ligt aan de noord- en zuidzijde van het plangebied 2 gebieden die zijn aangewezen als Natura 2000 gebieden: de Venen en de Reeuwijkse plassen. De Reeuwijkse plassen zijn tevens aangewezen als beschermde Wetlands.

De effectenindicator van het ministerie van LNV geeft een lijst met effecten waarmee woningbouw een natuurgebied zou kunnen verstoren, dit zijn: *Oppervlakteverlies, verontreiniging, verdroging, geluid, licht, verstoring door mensen, mechanische effecten en versnippering*. Doordat de bouwwerkzaamheden niet in een beschermd gebied zullen plaatsvinden vormen alleen de (indirecte) effecten geluid en licht een mogelijk risico. Gezien de afstand tussen de beschermde gebieden, de aanwezigheid van tussenliggende bebouwing en de kleinschaligheid van de voorgenomen wijzigingen worden er geen negatieve effecten op de beschermde natuurgebieden verwacht.

7 Conclusies en Aanbevelingen

7.1 Conclusies

Uit de Natuurtoets worden de volgende conclusies getrokken:

- Binnen de planlocatie zijn tijdens het veldbezoek de volgende beschermde soorten aangetroffen:

	Tabel 1 algemene soorten	Tabel 2 Licht beschermde soorten	Tabel 3 Streng beschermde soorten
diverse broedvogels, er zijn geen soorten met een vaste rust- of verblijfplaats aanwezig			X

- Op basis van bestaande gegevens en biotoopkenmerken worden de volgende beschermde soorten binnen de planlocatie verwacht:

	Tabel 1 algemene soorten	Tabel 2 Licht beschermde soorten	Tabel 3 Streng beschermde soorten
diverse broedvogels, er zijn geen soorten met een vaste rust- of verblijfplaats aanwezig			X
egel, mol en andere algemene kleine zoogdieren	X		
Vleermuizen, mogelijk foerageergebied. Er zijn geen verblijfplaatsen aanwezig.			X

- De volgende beschermde soort(groep)en zijn niet aangetroffen of te verwachten:
  - planten
  - insecten
  - reptielen
  - amfibieën
  - vissen
- De voorgenomen werkzaamheden hebben geen invloed op beschermde gebieden.

7.2 Ontheffing Flora- en faunawet

Er is ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet benodigd indien het project resulteert in handelingen die strijdig zijn met de verbodsbepalingen. Dit geldt alleen voor licht en streng beschermde soorten (tabel 2 en 3); voor algemene soorten (tabel 1) geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen een algemene vrijstelling.

In onderstaande tabel is per soortgroep (tabel 2 en 3 soorten) aangegeven of het project resulteert in handelingen die strijdig zijn met de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet.

	toelichting	Ontheffing Flora- en faunawet
diverse broedvogels **	In de bomen en struiken in het plangebied kunnen mogelijk dienen als nestplaats voor vogels. Indien de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden is hier geen ontheffing voor benodigd. Uitzondering zijn soorten met een vaste verblijfplaats zoals uilen en spechten (standvogels). Aangezien deze tijdens het veldbezoek niet zijn aangetroffen en er in het plangebied geen bomen met holten of oude kraaiennesten aanwezig zijn, worden deze soorten in het plangebied niet verwacht.	nee, mits de bomen en struiken worden verwijderd op het moment dat er geen bewoonde nesten aanwezig zijn.
Vleermuizen *	Er bevinden zich geen verblijfplaatsen van vleermuizen binnen het plangebied. Het plangebied wordt mogelijk gebruikt als foerageergebied. Gezien het aanbod aan alternatieven worden geen negatieve effecten verwacht.	nee

* Voor vleermuizen is een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet benodigd indien verblijfplaatsen worden verstoord. Ontheffing voor verstoring van vliegroutes en foerageergebied is alleen benodigd indien deze van cruciaal belang zijn voor de instandhouding van een verblijfplaats.

** Voor broedvogels zonder vaste rust- of verblijfplaats is geen ontheffing nodig voor het kappen van beplanting, mits er tijdens de kap geen bewoonde nesten aanwezig zijn. In de regel kan het broedseizoen worden aangehouden (15 maart – 15 juli). Het gaat echter om een broedgeval, ongeacht de datum.

Conclusie is dat het project niet resulteert in handelingen die strijdig zijn met de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet.

Wel dient er aan de hierboven gestelde voorwaarden te worden voldaan.

7.3 Aanbevelingen

Er worden de volgende mitigerende maatregelen aanbevolen om te voorkomen dat het project leidt tot handelingen die strijdig zijn met de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet, en om te voldoen aan de zorgplicht:

1. Het verwijderen van de bomen moet plaatsvinden op het moment dat er geen bewoonde nesten aanwezig zijn, bij voorkeur buiten het vogelbroedseizoen (circa 15 maart -15 augustus). Er mag geen bewoond nest worden verwijderd, ongeacht de datum.

8 Bronnen

Internet

- www.zuidholland.nl
- www.natuurloket.nl
- www.minlnv.nl

Colofon

Opdrachtgever Van Dijk Geo- en milieutechniek
Dhr. T. Snieders

Uitgave Movares Nederland B.V.

Divisie Infra
Bodem & Omgeving

G 3.08
Daalseplein 101
3500 GW Utrecht

Telefoon 06-51303240
Telefax 030-2653608

Auteur Drs. Seip, T.P.
Adviseur ecologie

Projectnummer IN172831

Versie:	1.0	Status	vrijgegeven
	Naam:	Paraaf:	Datum:
Opsteller	Drs. T.P. Seip		11-04-2008
Controleur	Drs. C.A. van der Kooij		11-04-2008

Bijlage I Resultaten Natuurloket

Rapportage voor kilometerhok X:111 / Y:455							
Soortgroep	FF*	FF23*	H/V*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten	1			1	goed	-	1975-1990
Mossen					niet onderzocht		1996-2006
Korstmossen					niet onderzocht		1991-2006
Paddestoelen					niet onderzocht		1991-2006
Zoogdieren					niet onderzocht		1996-2006
Broedvogels					niet onderzocht		1995-2006
Watervogels		23	12		matig	0%	96/97-03/04
Reptielen					niet onderzocht		1992-2006
Amfibieën	1	0	0	0	slecht	51-100%	1992-2006
Vissen					slecht		1992-2006
Dagvlinders					redelijk	51-100%	1995-2006
Nachtvlinders					niet onderzocht		1980-2005
Libellen					matig		1992-2006
Sprinkhanen					redelijk		1992-2006
Overige ongewervelden					niet onderzocht		1992-2006

Legenda

FF = Flora- en faunawet lijst 1 (vrijstelling)

FF23 = Flora- en faunawet lijst 2 + 3 (streng beschermd)

H/V = Habitatrictlijn (alleen bijlage 2 en 4) of Vogelrichtlijn

RL = Rode Lijst

Volledigheid onderzoek

Hiermee wordt aangegeven of op basis van de gebrachte bezoeken een volledig overzicht is te verwachten van de soorten van de betreffende soortgroep.

Detail

Met dit percentage wordt aangegeven welk aandeel van alle van dit kilometerhok beschikbare gegevens van Rode-Lijstsoorten en wettelijk beschermde soorten op gedetailleerder niveau beschikbaar is.

Actualiteit

Per groep is aangegeven uit welke periode de gegevens zijn opgenomen.